

Věc: Oponentský posudek disertační práce

Název práce: **Možnosti a meze zabezpečování zpětnovazebních procedur v podmínkách praktické složky přípravy učitelů chemie**

Autor: PaedDr. Dana Hladíková

Školitel: Prof. RNDr. Pavel Beneš, CSc.

Školitel – konzultant: Doc. PaedDr. Jiří Rychtera, Ph.D.

Studijní obor: Pedagogika

Disertační práce PaedDr. Dany Hladíkové „Možnosti a meze zabezpečování zpětnovazebních procedur v podmínkách praktické složky přípravy učitelů chemie“ se zabývá velmi aktuálními tématy současného stavu přípravy učitelů chemie, jimiž jsou prvky optimalizace praktické složky učitelských studijních programů, tedy zabezpečování pedagogické praxe a vazby mezi vysokoškolskými pracovišti a fakultními školami.

Předložená práce v rozsahu 128 stran obsahuje dále celkem 6 příloh – ukázkou rozboru některých položek žákovského dotazníku, grafické zpracování výsledků a ukázkou záznamového archu a hodnocení praxe studenty. Práce má standardní strukturu, když po úvodu následují teoretická východiska, experimentální část a závěry. Seznam použité literatury čítá 96 pramenů, některé z nich však vykazují drobné prohřešky proti příslušné citační normě. Práce je psána srozumitelným jazykem, je odpovídajícím způsobem strukturována a vyznačuje se dobrou formální úpravou.

V úvodu práce autorka uvádí, že stanovuje hypotézy, ovšem explicitně formuluje pouze výzkumné otázky, které nelze za hypotézy považovat. Tak si do určité míry zakládá problém formulace výsledků experimentální části. V kapitolách, věnovaných teoretickým východiskům, se dále autorka věnuje charakteristice fenoménu zpětné vazby, hospitací a základům výzkumné činnosti. Právě posledně zmiňovanou kapitolu věnovanou obecně výzkumu nepovažuji za relevantní obsahu práce, je koncipována v příliš obecné rovině bez úzké vazby na experimentální část. K teoretické části mám několik dalších poznámek:

- jak jsou míněna vyjádření na str. 14 – „nadměrná zpětná vazba je překážkou pro organizovanou činnost“ a na str. 15 – „...u tohoto hnutí (programované učení) lze těžko charakterizovat oblast jeho zájmu...“,
- strany 39 – 61 postrádají vazbu na experimentální část,

- kapitoly 3.1 a 3.2, zařazené do experimentální části, patří částečně v řadě aspektů i do teoretické části – konkretizace realizace zpětné vazby v podmínkách řešení disertační práce.

Experimentální část začíná zmíněnými kapitolami 3.1 a 3.2, které tvoří předěl mezi teoretickou a výzkumnou částí. Popis vlastního výzkumu začíná v kapitole 3.3, která se zabývá zkoumáním možností zapojení žáků do procesu evaluace pedagogické praxe studentů. Tedy připravit a odladit dotazník, jehož prostřednictvím přispívají žáci svým názorem na provedený výstup studenta učitelství k jeho celkovému hodnocení. Tím se snaží autorka získat tzv. „třetí úhel“ pohledu na pedagogickou praxi uskutečněnou studenty společně s vlastní sebereflexí a tradičním hodnocením fakultním učitelem, případně i fakultním metodikem. Zapojení žáků do tohoto procesu jednoznačně přispívá k formování vztahu budoucích učitelů k nim i škole jako takové. Zde tkví také největší přínos práce doktorandky, tj. příprava a odladění příslušného nástroje (dotazníku) pro žáky. Rád bych tedy konstatoval, že autorka v průběhu zpracovávání disertačního projektu vytvořila poměrně dobře použitelný materiál pro využití v pedagogické praxi nejen pro učitelství chemie. Některé položky by ale zasluhovaly další analýzu, např. určitý rozpor uvozoovacího textu a volených tvrzení v položce 9, problematická vyjádření typu „částečně mě to zaujalo“ apod., i když jsou v práci poměrně podrobně rozebrány. Nabízí se i otázka, jaký postup autorka navrhuje pro využití výsledků, tj. v práci postrádám ukázkou uváděné triangulace na konkrétních příkladech.

V závěrech, uvozených rekapitulací obecných záměrů v kapitole 3.4 nazvané „Diskuse“, bych prosil o obsírnější objasnění zejména závěrů v bodech 2. a 4.

Pro obhajobu disertační práce jsem výše v poznámkách k jednotlivým částem práce formuloval několik otázek, ke kterým by se měla autorka v průběhu obhajoby vyjádřit. Některé drobné připomínky a korektury jsem dále uvedl do předloženého výtisku disertační práce.

Disertační práce PaedDr. Dany Hladíkové představuje aktuální příspěvek k inovaci pedagogické praxe studentů učitelství nejen chemie, odráží bohaté zkušenosti autorky jako fakultní učitelky a její zpracování je slibným krokem k dalšímu rozšiřování uvedené problematiky.

Mohu tedy na závěr konstatovat, že i přes uvedené připomínky a některé nejasnosti, vzniklé pravděpodobně v průběhu sepisování práce či plynoucí z určitých netradičních přístupů, že z mého pohledu byly splněny požadavky kladené na disertační práci z oboru Pedagogika **a na základě její úspěšné obhajoby navrhuji udělit PaedDr. Daně Hladíkové titul Ph.D.**

V Hradci Králové dne 21. 8. 2009

Prof. PhDr. Martin Bílek, Ph.D.
Oponent disertační práce